

GŁOS KALISKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŚRODA, DNIA 4 SIERPNIA 1948 ROKU

Nr. 213 (1138)

Cena numeru 3 zł

Audiencja na Kremlu

Przedstawiciele mocarstw zachodnich przyjęci przez generalissimusa Stalina

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że dnia 2 sierpnia Generalissimus Stalin przyjął ambasadora Stanów Zjednoczonych — Smitha, ambasadora Francji — Chataigneau i specjalnego wysłannika brytyjskiego ministra spraw zagranicznych Bevin — Roberta.

Podczas audencji obecny był radziecki minister spraw zagranicznych — Molotow.

LONDYN (PAP.). — Donosząc o przyjęciu przedstawicieli 3 mocarstw zachodnich przez generalissimusa Stalina, dzienniki londyńskie stwierdzają, że audycja ta odbyła się na Kremlu od godz. 21 do 23 czasu moskiewskiego.

Palmiro Togliatti wyjechał do Bolzanet

RZYM, PAP. — Przywódca komunistów włoskich Palmiro Togliatti wyjechał do Bolzaneto w pobliżu Genui, gdzie spędzi dwumiesięczny okres rekonwalescencji.

Żniwa na ukończeniu

WARSZAWA PAP. — Według sprawozdania Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych o przebiegu akcji żniwnej, żniwa w trzeciej dekadzie lipca br. odbywały się w szczególnie pomyślnych warunkach atmosferycznych.

Do dnia 31 lipca w województwach centralnych sprzątnięto 100 proc. żyta, 55—95 proc. pszenicy ozimej oraz 45 — 80 proc. jęczmienia. Nieco niższy procent sprzetu zbóż, ze względu na późniejszy okres dojrzewania wykazują jedynie województwa północne i powiaty podgórskie. Województwa środkowe oraz południowe powiaty województw północnych rozpoczęły już zbiory owsa.

Wyjątkowo sprzyjająca pogoda, szeroko zastosowana pomoc sąsiedzka oraz pomoc różnych organizacji państwowych i społecznych umożliwiła szybkie i pomyślne przeprowadzenie żniw.

Pożyczka na budowę gmachu ONZ

WASZYNGTON, PAP. — Komisja spraw zagranicznych Izby Reprezentantów zatwierdziła ustawę o pożyczce amerykańskiej w wysokości 65 milionów dolarów na budowę siedziby ONZ.

Ustawa ta zatwierdzona już przez senat zostanie wniesiona w środę na rozpatrzenie Izby Reprezentantów.

Prowokacje policji Trumana

Miss Bentley — agentka wywiadu — „głównym świadkiem” przeciw aresztowanemu działaczom komunistycznym

NOWY JORK PAP. — Dochodzenia przeciwko przywódcom amerykańskiej partii komunistycznej opierają się przede wszystkim na zeznaniach prowokatorki tajnej policji amerykańskiej Elisabeth Bentley. Miss Bentley usiłuje również obarczyć swymi zarzutami wielu polityków ery rooseveltońskiej oraz współpracowników Wallace'a.

Zeznania jej są publikowane w prasie amerykańskiej, zastępując sensacyjne powieści amerykańskie. Miss Bentley oświadczyła, że jako prowokatorka tajnej policji amerykańskiej wstąpiła do partii komunistycznej i była „łącznikiem” między wyższymi urzędnikami administracji amerykańskiej a kierownictwem partii komunistycznej. O „prawdziwość” jej zeznań świadczy fakt, że w zeznaniach swych podała, iż otrzymywała tyle „dokumentów” dla komunistów amerykańskich, że musiała je przenosić w dużych workach...

Prowokatorka Bentley jest bohaterką prasy sensacyjnej amerykańskiej. Została ona również nowolną na świadka przez Thomasa, osła

go, opuszczając Kreml, nadzwyczajny wysłannik ministra Bevin — Frank

Roberts, ambasador USA Walter Bedell — Smith i ambasador Francji Yves Chataigneau oświadczyli, że wysyłają niezwłocznie raporty do swych rządów.

Przed audycją i po audycji u generalissimusa Stalina przedstawiciele 3 mocarstw zachodnich konferowali w ambasadzie amerykańskiej.

Koniec kariery Claya?

Twórca „kryzysu berlińskiego” podobno w nielaskach

BERLIN. Agencja AND donosi, że źródła amerykańskie, że generał Clay, amerykański gubernator w Niemczech będzie wkrótce zastąpiony przez generała Wedemayera lub gen. Clarka, b. gubernatora amerykańskiego w Austrii.

Pogłoski na ten temat pojawiły się po raz pierwszy po ostatnim pobycie Claya w Waszyngtonie, gdzie jego nieprzymyślane posunięcia, które doprowadziły do tak zwanego „kryzysu berlińskiego” spotkały się z dezaprobatą a nawet wyraźną naganą Białego Domu.

Pietro Nenni bawił w Polsce

na zaproszenie tow. premiera J. Cyrankiewicza

WARSZAWA PAP. — W sobotę dnia 31 lipca przybył do Polski, na zaproszenie sekretarza generalnego PPS tow. J. Cyrankiewicza wybitny przywódca socjalistów włoskich — Pietro Nenni.

W Kudowie-Zdroju nastąpiło tegoż dnia spotkanie między tow. Cyrankiewiczem a Nennim. W konferencji brali udział ponadto z ramienia PPS sekretarz CKW PPS i naczelny redaktor „Robotnika” tow. Stefan Arski oraz poseł Julian Hochfeld.

W czasie kilkugodzinnej konferencji omówiono w sposób wyczerpujący sytuację polityczną i zadania ruchu robotniczego na najbliższy okres. W rozmowach stwierdzono całkowitą zgodność poglądów.

Nazajutrz dnia 1 sierpnia P. Nenni w towarzystwie tow. Cyrankiewicza, tow. Arskiego i Hochfelda przybył do Wrocławia.

W dniu 2 sierpnia P. Nenni, oprowadzany przez wojewodę dolnośląskiego Piaskowskiego i tow. tow. Arskiego i Hochfelda, zwiedził szczegółowo Wystawę Ziemi Odzyskanych. Te-

goż dnia po południu P. Nenni odprowadzany przez wojewodę Piaskowskiego wyruszył ku granicy Czechosłowacji pod Kudową, skąd udał się do Pragi.

Szakasits prezydentem Węgier

BUDAPESZT PAP. — Przewodniczący Węgierskiej Partii Pracujących, Arpad Szakasits wybrany został we wtorek prezydentem Republiki Węgierskiej.

Parlament węgierski zebrał się o godz. 10-ej rano. Na ławach rządowych zasiadli członkowie rządu z premierem Dinnyesem i wicepremierem Rakosi na czele. W łóżach zajął miejsce korpus dyplomatyczny. Na początku posiedzenia parlament przyjął jednomyślnie rezolucję b. prezydenta Zoltana Tildy. Następnie przewodniczący parlamentu Nagy Imre stwierdził, że wpłynęła jedna tylko kandydatura na prezydenta republiki, a mianowicie

TIRANA PAP. — Pierwszy kongres Towarzystwa Łączności Kulturalnej między Albanią i ZSRR, który odbył się w tych dniach, wyśtosiwał list do generalissimusa Stalina. Kongres wyraża wdzięczność Stalinowi, jako największemu przyjacielowi i niezłomnemu obrońcy narodu albańskiego, a jednocześnie obrońcy pokoju i demokracji na całym świecie. List stwierdza, że naród albański widzi w osobie Stalina, spadkobiercę nieśmiertelnej sprawy wielkiego Lenina, który podjął walkę o zwycięstwo socjalizmu na całym świecie. Kongres zapewnia Stalina, że naród albański pozostanie wierny ideom marksizmu-leninizmu.

Nowy ambasador Włoch w ZSRR

RZYM, PAP. — Podano do wiadomości, że ambasadorem Włoch w ZSRR mianowany został Giovanni de Astis.

Arabowie naruszają rozejm w Palestynie

Żydzi domagają się włączenia Jerozolimy do państwa Izrael

TEL-AVIV PAP. — Minister spraw zagranicznych państwa Izrael Shertok wystosował na ręce przedstawiciela sekretarza generalnego ONZ w Tel-Awivie Readmana pismo, w któ-

rym wskazuje na systematyczne naruszanie przez Arabów rozejmu w Palestynie.

Minister Shertok stwierdza, że w okresie od 20 do 30 lipca oddziały Legionu Arabskiego

naruszyły rozejm dwukrotnie, wojska egipskie — 22 razy, wojska irackie — 10 razy, wojska Kaudziego — 12 razy, wojska syryjskie — raz.

Dane o naruszeniu rozejmu przez Arabów w Jerozolimie opublikowane zostaną w terminie późniejszym.

TEL-AVIV PAP. — Minister spraw zagranicznych państwa Izrael Mosze Shertok oświadczył, w poniedziałek na konferencji prasowej iż rząd jego domaga się przyłączenia Jerozolimy do państwa Izrael z uwagi na to, że bezpieczeństwo i dobrobyt tego miasta dotychczas nie zostały zapewnione. Shertok stwierdził, że rezolucja zgromadzenia generalnego ONZ w sprawie Jerozolimy nie jest realizowana. Rada Powiernicza, której powierzono opracowanie „statutu dla Jerozolimy” dotychczas tego nie zrobiła, co więcej postanowiła ona odłożyć na czas nieograniczony podjęcie decyzji w tej sprawie. Jednocześnie rozjemca ONZ w Palestynie hr. Bernadotte, ignorując rezolucję zgromadzenia generalnego, zaproponował oddanie Jerozolimy Arabom. W tym stanie rzeczy — oświadczył Shertok — jesteśmy zdania, że mamy prawo podjąć kroki, jakie w danych okolicznościach uważamy za konieczne.

125 OBSERWATORÓW AMERYKAŃSKICH W PALESTYNE

WASZYNGTON PAP. — Departament Stanu donosi, że generał brygady William E. Riley z piechoty morskiej USA został mianowany szefem obserwatorów amerykańskich w Palestynie. Udaje się on samolotem na wyspę Rodos. Liczba obserwatorów amerykańskich w Palestynie nie zostaje obecnie podwyższona do 125.

Bilans walk w Chinach

MOSKWA PAP. — Agencja TASS podaje komunikat armii ludowo-wyzwolenczej Chin, który podsumowuje wyniki walk, za okres od lipca 1947 r. do lipca 1948 roku. Z komunikatu wynika, że w tym okresie wojska Kuomintangu straciły 1 milion 521 tys. żołnierzy i oficerów, z tej liczby 953 tys. dostało się do niewoli, 540 tys. zostało zabitych albo rannych, a 28 tys. — przeszło na stronę armii narodo-

okresie 164 miasta, zwiększając liczbę oswojonych miast do 586-ciu, co stanowi 28 proc. ogólnej liczby miast chińskich.

Ogółem poczynając od lipca 1946 roku, do lipca 1948 roku armia Kuomintangu straciła w ten sposób 2 miliony 641 tys. osób. Do niewoli dostało się 1.630 tys. żołnierzy i oficerów Kuomintangu.

Większość żołnierzy i oficerów armii Kuomintangu, którzy dostali się do niewoli, walczą obecnie w szeregach armii demokratycznej.

W tym samym czasie armia demokratyczna straciła 432 tys. żołnierzy i oficerów. Armia demokratyczna wyzwoliła we wspomnianym

Karta Praw Młodzieży

uchwalona zostanie na Konferencji Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej w Warszawie. Do stolicy Polski przybywają delegaci 50 narodów świata

WARSZAWA PAP. — W związku z mającą się odbyć w dniach 8 — 18 sierpnia br. w Warszawie międzynarodową konferencją młodzieży pracującej, organizowaną przez Światową Federację Młodzieży Demokratycznej, przedstawiciel PAP przeprowadził rozmowę z przybywającym do Warszawy p. Bertem Williams, sekretarzem generalnym SFMD, której treść podajemy poniżej.

— Jaki jest cel Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej?

— Celem konferencji jest utrwalenie i wzmożenie jedności młodzieży pracującej całego świata w walce o jej ekonomiczne i polityczne prawa, w walce o pokój, demokrację i niezależność narodową.

— Jakimi środkami dążyć będzie konferencja do osiągnięcia tego celu?

— Delegaci zebrani na konferencji uchwalą KARTĘ PRAW MŁODZIEŻY, która zostanie przedłożona Radzie Ekonomiczno - Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz zrzeszonym pracownikom i związkom zawodowym całego świata.

Karta Praw Młodzieży stanie się bazą, na której młodzież pracująca całego świata prowadzi będzie dalszą walkę o swoje prawa w społeczeństwie.

— Jak przedstawia się liczbowo udział delegatów młodzieży różnych państw w konferencji?

— Chciałbym z naciskiem podkreślić zainteresowanie, jakie konferencja budzi wśród młodzieży całego świata. Dziś już wiem na pewno że weźmie w niej udział ponad 500 delegatów reprezentujących młodzież przeszło 50 krajów świata, a nie jest wykluczone, że liczby te jeszcze się powiększą.

Przyjeżdżu pierwszych delegatów na konferencję spodziewamy się już 5 bm.

Groźny pożar pod Ostródą

We wsi Brzydowo, pow. ostródzkiego, woj. olsztyńskiego, z nieustalonych przyczyn wybuchł olbrzymi pożar, który na skutek suszy i upałów szybko rozprzestrzenił się na obszarze całej gromady. Dzięki energicznej akcji ratunkowej ośmiu okolicznych straży — pożar zlikwidowano.

Pastwą płomieni padło 5 budynków mieszkalnych i 16 obiektów gospodarczych, w których częściowo zmagazynowane były tegoroczne zbiory.

Szkody oblicza się na sumę około 60 milionów złotych.

Ponowna dewaluacja franka na rozkaz dyktatorów amerykańskich

LONDYN, PAP. — Paryski korespondent „Financial Times” powołując się na informacje ze źródeł międzynarodowych donosi, że minister Reynaud zamierza przeprowadzić dewaluację franka w związku z ciężką sytuacją w jakiej znalazła się Francja wskutek wyczerpania jej rezerwy złota i kredytów zagranicznych.

Jak wiadomo, administrator planu Marshalla niejednokrotnie wywierał na kraje mar-

— Jak przebiegały przygotowania do konferencji?

— Ukonstytuował się już w Warszawie międzynarodowy komitet przygotowawczy konferencji, w skład którego wchodzi przedstawiciele: SFMD (Bert Williams), młodzieży polskiej (Miroslaw Dyner i Bogdan Tomorowicz),

młodzieży radzieckiej (Wiera Iwanowa i Mikolaj Szuzow), hiszpańskiej (Julio Aristizabal), angielskiej (Jack Bernstein), włoskiej (William Valsesia), bułgarskiej (Róża Divkova i Iwan Baszew), węgierskiej (Mikolaj Popper i Karol Kesz), rumuńskiej (Petre Drocan) i jugosłowiańskiej (Budo Saszkic).

Marsz Wolnych Greków do zwycięstwa

Uchwały sesji plenarnej Komitetu Centralnego Greckiej Partii Komunistycznej

PARYŻ (PAP.). Rozgłoszono Wolnej Grecji podaje komunikat o IV plenarnej sesji Centralnego Komitetu Greckiej Partii Komunistycznej, która odbyła się w górach Gramos. Przedmiotem obrad była sytuacja wojskowa i polityczna w Grecji oraz wynikające z tej sytuacji zadania dla Greckiej Partii Komunistycznej.

Referentem tego punktu porządku dziennego był generał Markos.

Uczestnicy sesji po złożeniu hołdu członkom Komitetu Centralnego, którzy zginęli jako bohaterowie oraz po wystaniu pozdrowień do

żołnierzy armii demokratycznej, powzięli jednomyślnie rezolucję, treść której podajemy w streszczeniu.

1 Rezolucja mówi o zacieklej walce, którą od 6 tygodni toczy armia demokratyczna na froncie Gramos, stawiając czoło nieprzyjacielowi wielokrotnie silniejszemu i doskonale zaopatrzonemu w sprzęt wojenny.

2 Bitwa o Gramos jest dowodem, że demokracja w walce o niepodległość narodową zwycięża w Grecji. Klęska monarchofaszyzmu jest bliższa niż kiedykolwiek, pod warunkiem

Wysiedlenie urzędnika ONZ z terytorium Izraela

LONDYN PAP. — Jak donoszą z Tel-Awiv, rząd Izraela postanowił wysiedlić z terytorium izraelskiego urzędnika ONZ, Johna Larsena, Szweda z pochodzenia, którego oskarżył o działalność antyżydowską. Larsen był sekretarzem pułkownika Brunsena, obserwatora ONZ w Jerozolimie. Pozwolił mu na udanie się wraz z rodziną do Transjordanii.

kiem że każdy Grek wypelni swój obowiązek wobec ojczyzny.

3 Rezolucja podkreśla wybitny udział członków partii komunistycznej w walkach o wyzwolenie Grecji. „Komuniści greccy — stwierdza rezolucja — stanowią kręgosłup armii demokratycznej”.

4 Grecka Partia Komunistyczna zwraca uwagę na oplakane rezultaty gospodarczej polityki rządu ateńskiego i imperialistycznych kół anglosaskich. „Od zakończenia drugiej wojny światowej — zaznacza rezolucja — sytuacja ekonomiczna i finansowa Grecji nigdy jeszcze nie była tak tragiczna. Warunki egzystencji wszystkich pracujących pogorszyły się znacznie od chwili przyznania „pomocy” amerykańskiej”.

W wyniku polityki rządu ateńskiego wzmagają się ruch strajkowy, naród grecki w rejonach opianowanych przez monarchistów, coraz silniej sprzeciwia się terrorystycznemu reżimowi. Rezolucja zwraca uwagę na żywy odzwiek jaki wywołały w społeczeństwie greckim propozycje pokojowe rządu demokratycznego powodujące równocześnie coraz to głębszy rozłam w łonie obozu monarchofaszystowskiego. Objawy tego niezadowolenia i rozłamu przejawiały się w szeregu wojskowych rozłamów przejawiały się w szeregu wojsk ateńskich, na co rząd Sofullisa zareagował wzmożeniem terroru.

5 Następnie Grecka Partia Komunistyczna stwierdza, że tymczasowy demokratyczny rząd grecki cieszy się pełnym poparciem olbrzymiej większości narodu na terenach wyzwolonych.

6 Jako główne zadania, wymagające natychmiastowej realizacji, plenarna sesja Centralnego Komitetu Greckiej Partii Komunistycznej ustaliła:

- a) osiągnąć całkowite zwycięstwo na froncie Gramos — Smolikas.
- b) powiększyć o 100 proc. stan armii demokratycznej w określonym terminie i według planu, uwzględniającego poszczególne rejon;
- c) polepszyć uzbrojenie armii demokratycznej oraz zaopatrzenie żywnościowe i odzieżowe. W zakresie uzbrojenia należy przede wszystkim zaopatrzyć oddziały demokratyczne w sprzęt artyleryjski.

W zakończeniu rezolucja stwierdza, że głównym celem Greckiej Partii Komunistycznej jest porozumienie z wszystkimi uczciwymi elementami demokratycznymi, które to porozumienie pozwoli na wypędzenie z kraju wojsk obcych państw i położenie końca imperialistycznej okupacji w Grecji, przynosząc w rezultacie niepodległość narodu greckiego i poszanowanie demokratycznych swobód narodu.

Nowe prowokacje Mocha

Policia francuska aresztuje obywateli rumuńskich

PARYŻ, PAP. — Na podstawie zarządzenia ministra Mocha, policja francuska dokonała rewizji w szkole rumuńskiej w Fontenay aux Roses, stanowiącej własność państwa rumuńskiego. Dokonano licznych aresztowań. Zatrzymani obywatele rumuńscy zostali przewiezieni do komisarjatu.

Donosząc o tych represjach policyjnych „Combat” stwierdza, że wielu spośród aresztowanych przebywa od długich lat we Francji i uważanych jest powszechnie za przyjaciół tego kraju. Dziennik zapytuje, jakie są istotne powody tych powtarzających się wciach szikan policyjnych wobec cudzoziemców, które przynoszą niezmierną szkodę Francji. Należy się

obawiać, że część zatrzymanych zostanie z Francji wysiedlona.

„Humanite” pisze m. in.: „Moch dokonał nowej prowokacji w stylu Beauregard, tym razem przeciwko Rumuńskiej Republice Ludowej. Ten oddany pomocnik kapitalistów francuskich nie może wybaczyć młodej demokracji rumuńskiej nacjonalizacji jej przemysłu.

Ksenofobia, prowokacje policyjne przeciwko demokracji ludowej i Związkowi Radzieckiemu, popieranie elementów faszystowskich i zdrajców krajów Europy wschodniej, i środkowej — oto polityka Mocha, prowadząca do zdyskredytowania prestiżu Francji w krajach Demokracji Ludowej.

Konferencja partii komunistycznej USA

Nowy Jork PAP. — Rozpoczęła się tu 14 ogólnonarodowa konwencja partii komunistycznej USA, która podczas kilkunastu dni obrad opracuje platformę polityczną partii i plan kampanii politycznej na rok bieżący.

Poprzednia konwencja partii odbyła się w

Nowym Jorku w roku 1945.

Konwencja zaczęła się wielkim wiecem protestacyjnym przeciwko prześladowaniu komunistów w USA. Na konwencję zaproszeni zostali w charakterze przedstawicieli partii komunistycznych Francji — Francois Billoux i Wielkiej Brytanii — Philip Piratin.

Władze amerykańskie odmówiły jednak wizy Piratinowi, a obecność Billoux jest problematyczna wobec braku decyzji departamentu stanu w sprawie jego przyjazdu do USA.

Konwencja partii komunistycznej USA odbywa się pod hasłem walki o pokój, o prawa obywatelskie i o bezpieczeństwo międzynarodowe.

Letni rejs „Daru Pomorza”

Statek szkolny „Dar Pomorza” odbywający obecnie letni rejs ćwiczebny z uczniami Państwowej Szkoły Morskiej przybył dnia 29.7 do Liverpoolu, skąd po 6-dniowym postoju w czasie którego przeprowadzone były ćwiczenia praktyczne dla uczniów, uda się w dalszą podróż do Bergen w Norwegii.

Michał Szolochow

Nauka nienawiści

Ustawili nas w kolumnę marszową i pognali na zachód. Po obu stronach drogi szła silna eskorta i jakichś dziesięciu Niemców jechało na motocyklach. Gnali nas szybkim krokiem i siły moje wyczerpywały się ostanie. Dwukrotnie padłem, ale wstawiałem i szedłem, wiedziałem bowiem, że jeżeli będę leżał zbyt długo, minutę i kolumna pomaszeruje — zastrzeli mnie na miejscu tu na drodze. Tak postąpili z idącym przede mną sierżantem. Był ranny w nogę i szedł z trudem, jęczał czasami nawet krzyczał z bólu. Usłyszmy z kilometr i wtedy głośno rzekł:

— „Nie, nie mogę. Żegnajcie, towarzysze!” — i usiadł pośrodku drogi. Towarzysze usiłowali go podnieść, postawili na nogi, ale ciągle padał na ziemię. Pamiętam jak przez sen jego bardzo bladą twarz, ściągnięte brwi i mokre od łez oczy... Kolumna przeszła. Ranny sierżant został w tyle. Obejrzałem się i zobaczyłem, jak motocykliści blisko do niego podjeżdżali, nie schodząc z motocykla wyjął z futerału rewolwer, przytulił do ucha sierżanta i wystrzelił. Zanim dotarliśmy do rzeki, Niemcy zastrzelili jeszcze kilku czerwonoarmistów, którzy nie mogli za kolumną nadążyć.

Ale oto już widzę rzeczkę, zburzony most i ciężarówkę, która ugrzęzła koło przeprawy, i tutaj padam twarzą w dół. Czy straciłem przytomność? Nie, nie straciłem. Leżałem wyciągnięty jak długi. W ustach miałem pełno kurzu, zgrzytałem zębami ze wściekłości, aż piasek w zębach trzeszczał, ale podnieść się nie byłem w stanie. Obok mnie przechodzili towarzysze. Jeden z nich cicho rzekł: „Wstawaj bo zabija cię!” Za-

cząłem palcami rozdzierać sobie usta, wgniatać oczy, by ból pomógł mi wstać.

Kolumna już przeszła i słyszałem, jak stukają koła nadjeżdżającego motocykla. A jednak wstawałem nie oglądając się na motocyklistę, chwyciłem się jak pijany, zmusiłem się do tego, by dogonić kolumnę i zająć miejsce w ostatniej szeregach. Czolgi i samochody niemieckie, które przechodziły przez rzeczkę, zmyły wodę, jednak piłyśmy ją, tę brunatną ciepłą lurę, i wydawała się nam lepsza niż najświeższa woda źródłana. Zwiżyłem głowę i ramię. Odświeżyło mnie to bardzo, nabrałem znowu sił. Teraz już mogłem iść, mając nadzieję, że nie upadnę i nie zostanę na drodze.

Zaledwie odeszliśmy od rzeczki, gdy na drodze spotkaliśmy kolumnę średniej wielkości czołgów niemieckich. Posuwały się na przeciw nam. Kierowca przedniego czołgu spostrzegłszy, że idą jeńcy, ruszył na spotkanie w pełnym biegu wznosząc się w naszą kolumnę. Przednie szeregi zostały zmiecione i zmiżdżone przez gąsienice. Piesza eskorta i motocykliści z głośnym śmiechem patrzyli na ten obrazek, coś tam wrzeszczeni do czołgistów, wychylając się w huk, wymachiwali rękami. Potem znów ustawili nas w szeregi i pognali nas bokiem drogi. Wesoło ludzie ci Niemcy, nie ma co mówić.

Tego wieczoru i w nocy nie próbowałem uciekać, zrozumiałem bowiem, że nie potrafię uciec, zbyt osłabłem od utraty krwi, a poza tym strzegł nas bardzo mocno i każda próba ucieczki niewątpliwie skończyłaby się niepowodzeniem. Ale jakże przeżyłem siebie potem, że nie próbowałem uciec. Rano gnali nas przez jakąś wieś, w której kwatrował oddział niemiecki. Żoł-

nierze niemieccy powyskakiwali na ulicę, by na nas popatrzeć. Eskortą zmusiła nas, byśmy przebiegli całą wieś kłusem. Przecież trzeba było pójść na nas w oczach idących na front żołnierzy niemieckich! Biegliśmy więc, a kto upadł lub pozostawał w tyle, ten natychmiast dostawał kulę w łeb. Pod wieczór byliśmy już w obozie dla jeńców.

Był to dziedziniec jakiejś stacji maszynowo-tractorowej, gęsto ogrodzony drutem kolczastym. Wewnątrz jeden przy drugim stali jeńcy. Przekazano nam wartownikom obozu, a ci kolbami karabinów zagnali nas w ogrodzenie. Powiedzieć, że obóz ten był piekłem — to znaczy nie nie powiedzieć. Ustępów nie było. Ludzie załatwiali swe potrzeby tuż na miejscu, stali i leżeli w błocie i w cuchnącej cieczy. Najbardziej osłabieni w ogóle już nie wstawali. Wodę i pożywienie dawano nam raz na dobę. Kubek wody i garstkę surowego prosa lub zbutwiałego słońca — to wszystko.

Niekiedy zupełnie zapomniano dać nam cośkolwiek...

Po dwóch dniach zaczęły się ulewne deszcze. Błoto w obozie rozdeptano do tego stopnia, że bremnieliśmy w nim po kolana. Rano z przemokniętych ludzi szła para. Jak z koni, a deszcz lał bez ustanku... Co noc umierało kilkadziesiąt ludzi. Od niedojadania z każdym dniem wszyscy stawali się słabsi. W dodatku dokuczyły mi rany.

Na szósty dzień poczułem, że jeszcze bardziej dolega mi ramię i rana na głowie. Zaczął się proces ropny. Z rana zaczęła się wydłazić nieczysta woń. Obok obozu znajdowały się stajnie kołchozowe, w których leżeli ciężko ranni czerwonoarmisci. Z rana zwróciłem się do dyżurnego podoficera z prośbą o pozwolenie udania się do lekarza, który jak mi opowiadano, znajdował się przy rannych w stajni. Podoficer, który mówił poprawnie po rosyjsku, odparł: —

„Idź do swego lekarza. On ci natychmiast udzieli pomocy”.

Nie pojąłem wtedy drwiny, i uradowany powlokłem się do stajni.

Lekarz wojskowy przyjął mnie na progu. Był to już cien człowiek. Wychudzony do niemożliwości, zmęczony wszystkim, co przeżył, nie był już zupełnie normalny. Ranni leżeli na ściółce z nawozu i dusili się od okropnego smrodu, napelniającego stajnię. U większości rany roily się od robaków, więc kto mógł wygrzebywał je z ran palcami i patyczkami... Tuż obok leżało wielu zmarłych jeńców — nie nadążano ich wynosić.

— „Widzieliście? — spytał mnie lekarz. — Czymże ja mogę wam pomóc? Nie mam ani kawałka bandaża, nie nie mam! Idźcie stąd na litość boską, idźcie! Zerwijcie wasze bandaża i posypcie rany popiołem. Tu koło drzwi leży świeży popiół”.

Tak też zrobiłem. Podoficer spotkał mnie u wejścia, szczerząc zęby w uśmiechu: — „No jak? O, wasi żołnierze mają doskonałego lekarza! Pomógł wam?” — Chciałem go w milczeniu wymyć, ale uderzył mnie ością w twarz i krzyknął: „Nie chcesz być odpowiedzialny?” Upadłem, a on długo jeszcze kopał mnie w piersi i w głowę. Kopat tak długo, póki się nie zmoczył. Tego Niemca nie zapamiętałem do śmierci, nie, nie zapamiętałem! Później też mnie bił niejednokrotnie. Gdy mnie tylko przez druty dostrzeże, każe wyjść i zaczyna bić, bez słów w skupieniu...

Pytacie, jak wytrzymałem?

Przed wojną, kiedy nie byłem jeszcze mechanikiem, pracowałem jako tragarz na Kamle, brałem na siebie po dwa worki soli, po 100 kilo każdy. Sił miałem dość, skarżyć się nie można, i organizm w ogóle mam zdrowy, najwężniejsze jednak, że nie chciałem umierać, wola oporu była silna.

c. d. n.

Słowo o Walerianie Wróblewskim

w czterdziestą rocznicę śmierci

Wśród najlepszych Polaków, którzy walczą „za naszą wolność i waszą” uznali jako swój główny i nieodparty nakaz życiowy, powstał Walerian Wróblewski, wznosił się dumnie i spiszowo jako wzór męstwa, ofiarności i świadomego rewolucyjnego czynu.

Wróblewski pochodził z drobnej szlachty zagrodowej, osiadłej pod Lidą. Urodził się w roku 1836, studia odbywał w Wilnie, a później w petersburskim Instytucie Leśnym, zakładzie napół wojskowym, który swym absolutem dawał rangę oficerską. Otrzymał posadę w Sokółce pod Białymostkiem, Wróblewski wstępuje w roku 1861 do kółka rewolucyjnego. Jego hasłem było: „Przez wyzwolenie i uobywatelnienie ludu do niepodległej Polski”. Zgodnie z tym hasłem uczestniczył kółka prowadził pracę uświadamiającą wśród chłopów białoruskich, i założyli w Białymostku tajną drukarnię, gdzie odbijano pismo „Muzycka Prawda” (Chłopska Prawda), które niosło w lud płomienne słowa walki o wolność i wyzwolenie społeczne.

Gdy wybiła godzina powstania styczniowego, Wróblewski zostaje szefem sztabu w oddziale Duchńskiego, później zaś naczelnikiem w województwie grodzieńskim, wreszcie od grudnia 1863 r. — w Podlaskim i Lubelskim. Odnosił liczne sukcesy nad oddziałami cara, Wróblewski jako szczyt demokracji — realizuje zarządzenie konsekwentnie społeczne wskazania Centralnego Komitetu Narodowego, zwalniając chłopów z pańszczyzny, łapiąc nadużycia i samowolę obszarników, zyskując sobie w ten sposób mił i szacunek wśród mas chłopskich.

Już pod koniec akcji powstańczej w styczniu 1864 r. oddział Wróblewskiego mocno przereźdzone, został rozbity w okolicach Gościńca nad Wieprzem. Wróblewski dwukrotnie ranny, wyniesiony został z pola bitwy przez chłopów i przewieziony poza granice galicyjską. Po wyłączeniu się z bardzo ciężkich ran Wróblewski wyjeżdża do Paryża, rozpoczynając emigracyjny okres swego życia.

W Paryżu Wróblewski wchodzi natychmiast w kontakt z demokratyczną emigracją polską, bierze żywy udział w jej pracach, zbliża się z Dąbrowskim i z innymi przywódcami ruchu niepodległościowo-rewolucyjnego.

Komuna Paryska daje tym patriotom możliwość czynnego wystąpienia po stronie tych, którzy powstali przeciw Prusakom i rodzimym zdrajcą bronił wolności nie tylko Francji, lecz całej Europy. Kwalifikacje wojskowe i doświadczenie Wróblewskiego wysunęły go na stanowisko dowódcy t. zw. fortów południowych. Bronił ich mężnie, nieugięcie aż do ostatnich możliwości. Dopiero gdy już nie było żołnierzy ani naboju Wróblewski schodził z posterunku i — wynikawszy się cudem z morderczych łap wersalczyków wyjeżdża do Londynu.

Pobyt w Londynie pogłębił rewolucyjną świadomość Wróblewskiego, zwrócił ją w kierunku socjalizmu naukowego. Wróblewski styka się z Marksem i Engelsem, nawiązuje stosunki z socjalistami angielskimi, zostaje członkiem Rady Naczelnej Międzynarodówki Robotniczej i w roku 1872 na jej kongresie w Hadze reprezentuje socjalizm polski.

Dunaj nie leży w Afryce

Fiasco imperialistycznych planów Anglosasów na Konferencji Dunajskiej. „Język dyktanda i ultimatum musi pozostać poza progiem tej sali” — oświadcza min. Wyszyński

„Podczas 19 lat, które przeżyłem w celi więziennej — pisał niedawno wicepremier Węgier Rakosi z okazji otwarcia konferencji państw naddunajskich w Belgradzie — z okna mojej celi widziałem flagi różnych narodowości powiewające na statkach płynących w dół i w górę rzeki, ale nigdy nie widziałem flag amerykańskiej lub brytyjskiej. Dlaczego więc państwa te mają sprawować kontrolę nad Dunajem?”

Pytanie postawione przez wiceministra Rakosiego stało się długą i smutną historią. W ubiegłym stuleciu Wielka Brytania na konferencji pokojowej w 1856 roku wymusiła utworzenie Europejskiej Komisji Dunajskiej, za pomocą której opanowała cały niemal handel państw basenu dunajskiego. Po konferencji pokojowej w Wersalu utworzone zostały dwie komisje do kontroli nad Dunajem. W skład jednej z nich wchodziły państwa naddunajskie podobnie, jak i mocarstwa zachodnie. W skład drugiej, która miała monopolistyczną kontrolę nad niesłychanie ważnym dolnym odcinkiem Dunaju i ujściem tureckiego Morza Czarnego wchodziły jedynie mocarstwa zachodnie m. in. również i Niemcy. W obu komisjach głos Wielkiej Brytanii był, rzecz zrozumiała, decydujący.

W rezultacie rozbicia Niemiec hitlerowskich i powstania w basenie naddunajskim suweren-

nierni niezłomnie zasadom socjalizmu i prawdziwej demokracji. Wróblewski — po ogłoszeniu amnestii dla komunistów przenosi się z Anglii do Francji i osiada w miasteczku Onarville, podtrzymując wzorem swego życia najpiękniejszą tradycję emigracji polskiej. Wróblewski umarł 5 sierpnia 1908 r. Ciała jego przewieziono zostało do Paryża i pochowane uroczystie na cmentarzu Pere Lachaise pod słynnym Murem Komunistów, obok grobów towarzyszy broni z barykad paryskich.

Kim był gen. Walerian Wróblewski, jak myślał i co czuł o tym powie najlepiej jego własne wyznaczenie opublikowane w Paryżu w roku 1869.

„Jestem demokratą w logicznym tłumaczeniu tego wyrazu. W innej Polsce, niż ta, która lud nasz pracowitymi rękami z grobu podźwignie nie wierzę. Innej Polski nad tę, jaka przy całości historycznych swych praw, całością praw obywatelskich obdarzy wszystkich swych synów nie pragnę. Dla in-

Jak mają pracować Komitety Domowe?

Czy sprawa poniższa nie ma doniosłego znaczenia niech osądzą sami czytelnicy.

Wiemy wszyscy, że domy mieszkalne w Łodzi mają swoje Komitety Domowe, których praca i chęć do niej są nam dokładnie znane. Wiemy także wszyscy ile dzięki właśnie tylko Komitetom Domowym zostało naprawionych domów, ile dachów, ile studzien i innych spraw zostało dostrzeżonych i zatawionych. Setki milionów złotych wydatkowały Komitety na remont i różne naprawy w samej tylko Łodzi.

Wyobrażamy sobie prace i wielkie korzyści, jakie osiągnęliśmy dzięki Komitetom na terenie całej Polski, to rozumiemy, jakie to było celowe, jakie rozumne powzięcie tej ustawy powołującej do życia Komitety.

Musimy podkreślić te korzyści, które dał nam wysocy społeczny wysiłek pracujących rozumiejących swoją rolę Komitetów, ale musimy jednocześnie zaznaczyć straty, jakie ponieśliśmy przez opieszałe Komitety nie wczuwające się w swą rolę. Widzimy więc, że zagadnienie Komitetów Domowych urasta do wielkości zagadnienia na skalę nie tylko naszego miasta, ale państwową.

Po jeszcze dalszym zapoznaniu się z trudnościami napotykanymi w swej pracy przez Komitety dochodzimy do wniosku, że największą przeszkodą w ich pracy jest brak jakichkolwiek przepisów lub jakichkolwiek instrukcji, którymi określała jak jest zakres czynności Komitetu Domowego, gdzie się zaczyna kompetencje administratora domu, a gdzie Komitetu. Brak takich przepisów doprowadził w okresie 3-tniego istnienia Komitetów, do wielu nieporozumień z administratorami domów, nawet w wielu wypadkach do sporów i zatargów, które skończyły się zaniechanie prac konserwacyjnych i remontowych większe zniszczenia w całym szeregu domów.

Bardzo często lokatorzy domów zwracają się z różnymi prośbami do administratorów, ci odsyłają ich do Komitetów i odwrotnie, a

nej Polski jak ta, gdzie panowanie człowieka nad człowiekiem ustąpi miejsca panowaniu wolności, rozumu i prawa, gdzie ciemnota zniknie w promieniach powszechnej oświaty, a nędza w suniejącym rozkładzie powszechnych korzyści, dla innej Polski, ani żyć ani umierać nie mogę. WSZYSTKO DLA LUDU PRZEZ LUD — W TYM HASELE ZNAJDUJE SIĘ NIE TYLKO POJTYCZNY IDEAL OJCZYZNY NASZEJ, ALE I ŚRODKI DO JEGO URZECZYWIŚNIENIA...”

Trudno zaprzeczyć, że to credo powstańca i komunisty jest również aktualne dzisiaj, jak było 80 lat temu tylko, że my szersze pokolenie — możemy już urzeczywistniać to co Wróblewski tylko postulował. I to jeszcze powiedzieć trzeba, że z ducha takich jak Dąbrowski i Wróblewski rodzi się i rodzić będą potężne duchy oporu przeciwko wszelkiej krzywdzie i niesprawiedliwości świata, rodzić się będą dopóty, dopóki triumf bez reszty nie wywalczą.

B. D.

tyczasem dachy przeciekają, studnie czekają na naprawy i in.

Jakże częś. o interwencje Komitetów Domowych w tym czy innym urzędzie nie wywierają żadnych skutków. Zbývá się je, bo nie mają żadnych podstaw do występowania w obronie interesów lokatorów. Od tego są podobno administratorzy.

A jaka jest różnica w pracy Komitetów a administratorów, to dowodem tego niech będzie ostatnie posunięcie Zarządu Nieruchomości m. Łodzi w stosunku do administratorów. Wynik jest taki, że Komitety wpadły w jakiś letarg i nie wypełniają tych obowiązków, których można od nich się spodziewać. Cierpi na tym najwięcej miasto, no i lokatorzy.

Niezrozumiałym wydaje się, że w 4 m roku normalnej już pracy administracji dotychczas nie stworzone zostały ramy prawne działania Komitetów Domowych, nieokreślone zostały kompetencje i zakres ich działania.

Czy rzeczywiście Miejska Rada Narodowa nie ujrzała jeszcze potrzeby ugruntowania tego stanu rzeczy? Przecież leży to przede wszystkim w interesie miasta i jego mieszkańców.

M. K.

Ze STUDIUM DZIENNIKARSKIEGO

W sobotę dnia 7 bm. w lokalu Studium Dziennikarsko-Publicystycznego w Łodzi ul. Piotrkowska 133 o godz. 16-tej odbędzie się zebranie Zarządu Koła Sluchaczów.

Interpelacje naszych czytelników

Co na to Zarząd Miejski?

W obecności Inspektora Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Oddział w Łodzi udałem się do ob. Fausta w Łodzi przy ulicy Bułwarowej, który jako funkcjonariusz

To i owo

Po sublokatorsku

Znajomy mój mieszka na t. zw. sublokatorce. Zamiast jednak być zadowolonym z tego, że — jak to się mówi — w dobie wielkiego głodu mieszkaniowego znalazł przecie „kąt”, on krzywi się i wzdryga.

— Niech cholera — powiada — tego ciennie, co sublokatorstwo wynalazł!

— Proszę nie przesadzać — próbowałem go uspokoić — Oczywiście, póki sublokatorski...

— Póki? — przerwał mi z irytacją znajomy — Niejako, pomyśl, cięgiu niepolaj! Życie zatruć. Pójdę np. do łazienki, gość się, a tu puk, puk — nie mógłby się pan pospieszyć — powiada gospodyni — NIE ZADNIŁ TAK DLA CO ŁAZIENKĘ OKUPOWAĆ. Wróć do domu około jedenastej, to tedi drzw. otworzę, już styszę rozmówki w przyległym pokoju: słuchanie się nasz sublokator prowadzi, NOCNY, PSIAKOSĆ, PTASZEK! Nie mówię już o ciągłej kontroli: za dużo pan gazu wypala, za często pan chodzi do ubikacji, miska się psuje... Chcę do siebie kogoś zaprosić — ciężka sprawa. Ot, np. wczoraj, korzystając z tego, że gospodyni z córeczkami wyniosła się na leśnisko, postanowiłem pokazać pewną moją znajomą kolekcję nuf. Ledwie zgrzytnąłem kluczem w zamku, a już gospodyni w przedpokoju: o, jaka piękna dama — wola z zachwytem prosić mnie przedstawić. — Eh, do diabła nie masz to jak własny kąt! Wolność Tomku, w swoim domu...

Gdyby mój znajomy był zdolny myśleć w kategoriach, że tak powiem, światowej, mógłby go jakoś pocieszyć. Że mianowicie nie on jeden taki, sublokator nieszczęśliwy. Cała Organizacja Narodów Zjednoczonych na tym wózku przecież jedzie. Po sublokatorsku, widzicie. ONZ mieszka, w Lake Success na terenie Stanów Zjednoczonych. I też ma z tego tytułu wielkie trudności, bo „gospodarz” strasznie nachliwisty. Zaprościł np. sekretariat ONZ znanego działacza Światowej Federacji Związków Zawodowych, Louis Saillant wykładował w New Yorku, a tu go siup, policja amerykańska przyaresztowała. — Nie odwiecaj — powiada — ONZ-etu twarz twoja nam się nie podoba.

Ostatnio to „gospodarz” lepszą polkę w stosunku do sublokatora z Lake Success odstawił. Oto G. Marshall powołał „komisję” do „zbadań”, czy bezpieczeństwo Stanów Zjednoczonych nie jest narażone na szwank przez obecność cudzoziemców w ONZ. Komisja ta ma tedy „wglądać” w akta ONZ i dokonać rewizji w Lake Success pod kątem widzenia t. zw. DZIAŁALNOŚCI ANTYAMERYKAŃSKIEJ.

Oczywiście, władze ONZ nie mają zamiaru dopuścić funkcjonariuszy Marshalla do swoich archiwów personalnych, ale to i tak nie zmienia w niczym faktu, że USA dąży do sprawdzenia na Organizacji Narodów Zjednoczonych znanego przysłowia: KTO NA CZYM WÓZKU SIEDZI, TEGO PIOSNKĘ SPIEWAĆ BĘDZIE. Ano, w tych warunkach trzeba, „z wózka” zejść czyli wyprowadzić się z Lake Success. Ostatecznie, można przecie jeszcze znaleźć na świecie pokój, gdzie Narody Zjednoczone będą mieszkaly bez narażenia się na gangsterstwa „głównego lokatora”. E. Tam

Zarządu Miejskiego, dozoruje i reguluje grzebowskiemi zwierząt, oczyszcza miasto z psów i likwiduje psy.

To co ujrzałem przypomina raczej wielki dawno minione. Urąga to mocno nowemu porządkowi społecznemu, nie mniej niż samej godności ludzkiej.

Wylapanie psy przetrzymuje się w małych klatkach o wymiarach w przybliżeniu 100x80x70 cm, po kilka w jednej, klatki stoją jedna na drugiej na wolnym powietrzu, tak w dni upalne, jak w zimne i deszczowe.

Ob. Faust oświadczył, że Zarząd Miejski do tej pory nie wybudował nawet szopy dla psów. Trudno było stwierdzić, czy Wydział Weterynaryjny Zarządu Miejskiego przestrzega normalnego karmienia psów, zwłaszcza w obecne upalne dni.

Sama likwidacja psów odbywa się również tak, jak odbywała się zapewne w średniowieczu.

Do położonej o kilkanaście metrów od stojących klatek niewielkiej szopy doprowadza się psa, stawia się nad rynsztokiem pełnym krwi, uderza drewnianą pałą i przebijają lub przeryną nożem. Psy większe lub psy duże i silne uderza się wielokrotnie, niekiedy psy takie bronią się i gryzą, wów czas możemy sobie wyobrazić sposób i finał takiej likwidacji.

Samo doprowadzenie psa do takiej szopy, gdzie leży pełno odartych psich skór, padliny i spływającej krwi, wywołuje w psie jako wysoce inteligentnym zwierzęciu paniczny i dziki strach.

Czy tak musi przeżywać swoje ostatnie chwile pies?

Trudno jest uwierzyć, że czynności te wykonuje uprawniony funkcjonariusz Zarządu Miejskiego i dozoruja to lekarze weterynarii. Warunki sanitarne znalazły jednak wobec silnego wrażenia jakiego doznałem przez to wielkie obniżenie ludzkiej godności. Zdaje nam się, że jest obowiązkiem Zarządu Miejskiego zhumanitarzowanie wreszcie tej morderczy psów.

K

„Raj” amerykański-1948 roku

10 milionów bezrobotnych w USA

(List z Nowego Jorku)

Amerykańska oficjalna statystyka starannie ukrywa zastraszające cyfry wzrostu bezrobocia. Oficjalnie wygląda tak, że w USA obecnie jest bezrobotnych „tylko” 2,5-3 milionów ludzi. Do pracujących bowiem statystyka ta zalicza również tych, którzy pracują od 1 do 14 godzin tygodniowo, a takich w roku 1947 było 1 milion 407 tysięcy ludzi, zaś pracujących od 15 do 34 godzin tygodniowo — 4 miliony 627 tysięcy.

Jeśli umiejętnie przedrzeć się przez gąszcz cyfr oficjalnej statystyki, jeśli zsumować ilość nieprzepracowanych godzin przez robotników czesioowo zatrudnionych i przeliczyć je na normalną ilość godzin, to otrzymamy cyfry wprost zastraszające: w r. 1946 — 9 milionów, a w 1947 — 9 i pół miliona ludzi pozbawionych pracy.

W JEDNYM NUMERZE GAZETY

„300 ludzi w kolejce po pracę czarnego robotnika”. „W tłumie poszukujących pracy weteranów wojennych”. „Są gotowi stać całą noc”. „Tłum zebrał się o 7 rano”. „O 11 w nocy umożliwiono im nocleg w korytarzu szkoły”.

Takie są tytuły i podtytuły notatki w jednym numerze „New York Times” opowiadające o jednym dniu, na jednej ulicy, o kolejce przed biurem jednego przedsiębiorstwa. Z treści notatki wynika, że jako pierwszy w kolejce stał 49-letni Wiktor Wolf, były żołnierz armii amerykańskiej, uczestnik obu wojen światowych.

Kiedy o godz. 11 w nocy zmarznięty nocnymi przymrozkami tłum znalazł się na korytarzu szkoły, „jedni siedzieli na podłodze — jak informuje amerykański reporter — opierając się o ściany i narzucając na barki swoje palta, inni nerwowo chodzili tam i z powrotem po korytarzu, niecierpliwie oczekując końca nocy”.

Reporter nie podaje co kombinant Wiktor Wolf i jego towarzysze myśleli i o czym mówili ze sobą. Czy nie o przekleństwie ustroju kapitalistycznego, który pozbawia ludzi najelementarniejszego prawa — prawa do pracy?

CO WOLNO, A CZEGO NIE WOLNO JEŚĆ ROBOTNIKOWI

Robotnicy amerykańscy zarabiają dolary, ale cudowne dolary, którymi Marshall i Harriman chcą kupić Europę, którymi kupili Czang-Kai-Szeka i Sophulisa, którymi odbudowują militarystę niemiecką. Powstaje tylko pytanie, ile robotnik amerykański tych dolarów zarabia i co może za swój zarobek kupić.

Jeszcze przed wojną reakcja amerykańska krzyczała, że robotnik chce za dużo jeść i zbyt elegancko się ubierać. Wobec czego profesor Haller z uniwersytetu kalifornijskiego zorganizował komisję, która dokładnie obliczyła koszt utrzymania robotniczej rodziny według jadłospisu uśrednionego — nie dla siebie oczywiście i nie dla swoich mocodawców — przez tegoż agenta-agenta kapitalistów w tożdej pro-

fesora uniwersytetu. Według tego jadłospisu 4-roosobowej rodzinie robotniczej „wolno” w ciągu tygodnia skosztować 22 dekka masła, 45 dekka margaryny i 114 gramów bekonu. Ojcu tej rodziny wolno kupować nowe palto raz na 6 lat, a matce — raz na 3 lata. Za to wolno jej również kupować raz na rok 1 pudełko pudru i 1 paleczkę szminki. I ojcu i matce wolno raz na dwa tygodnie pójść do kina.

Trudno zaiste powiedzieć, by te „wolności” świadczyły o dobrobycie. Ile jednak trzeba zarobić, by to minimum móc osiągnąć? — Oto odpowiedź oparta na ścisłych danych amerykańskiej statystyki: w roku 1939 trzeba było na to 37 dolarów tygodniowo, a przeciętny zarobek wynosił niecałe 24, w roku 1946 — 64 i pół dolara, a robotnik zarabiał niecałe 44, zaś w lutym 1949 jadłospis prof. Hallera kosztował już 75 dolarów, podczas gdy robotnik zarabiał 51 dolarów.

Trudno przypuszczać, że 44-roosobowa ro-

dzina robotnicza mogła sobie wobec tego pozwolić na całe 22 dekka masła tygodniowo. Zwłaszcza, że dysproporcja między zarobkami, a kosztami utrzymania dalej rośnie.

Tak wygląda „raj amerykański” — dla robotników. Czy dziwnym wobec tego jest fakt, że rekin kapitalistycznych Stanów Zjednoczonych mobilizują wszystkie siły dla obrony przed buntami robotniczymi i wzrostem jej świadomości klasowej? Ustawa antystrajkowa Tafta-Hartleya, przekupywanie zbiurokracyzowanych przywódców związkowych, aresztowanie świadomych celu i służących klasie robotniczej przywódców Partii Komunistycznej, ujarzmienie wszelkiej wolnej myśli — wszystko to staje się w świetle powyższych faktów logiczne i zrozumiałe. Kapitalizm broni podstaw swojego istnienia. Wątpliwe jednak, czy długo potrafi bronić go przed milionami ludzi, który skazuje na bezrobocie i nędzę.

A. Płowski

Mięsa będzie pod dostatkiem

Ostatnie tygodnie w Łodzi zaznaczyły się pewnymi brakami na rynku mięsnym. Zamalało było zarówno wołowiny, cielęciny, wieprzowiny, jak i wyrobów masarskich.

Na stan ten wpłynęły przede wszystkim żniwa, wskutek których utrudniony był dowóz żywca na jarmarki. Tak więc podobnie jak w latach przedwojennych i jak to jest objawem normalnym w okresie letnim — rynek mięsny przechodził okres „ogórkowy”. Zresztą skrzętna gospodyni potrafiła doskonale zastąpić mięso jarzynami, w których różnorodność obfituje nasz rynek.

Już od przyszłego tygodnia, — jak za-

pewnia nas Rzeźnia, — sytuacja mięsna wybitnie się poprawi, gdyż w tej chwili zabija się już więcej żywca niż w poprzednich tygodniach, co rzecz jasna wzrastać będzie w miarę chłodów.

Mniej będziemy mieli jedynie na rynku cielęciny, gdyż sezon na nią, trwający od Bożego Narodzenia do czerwca w tym okresie zawsze słabnie.

Ceny nie ulegną żadnej zmianie, ani na mięso, ani na wyroby masarskie, a nawet wraz z wiekszą podażą należy się liczyć z pewną zniżką.

(Szczep)

Ogromne powodzenie „Joanny z Lotaryngii”

Teatr Kameralny przygotowuje premierę „Pana Piekła” — Teyreta

Nasz pracowity i ambitny Teatr Kameralny wyróżniający się każdym wystawieniem nowej sztuki nie tylko na czoło teatrów łódzkich, ale i wszystkich w Polsce, pracować będzie w tym roku bez przerwy w sezonie letnim.

Wobec ogromnego powodzenia „Joanny z Lotaryngii” przedstawienia tej interesującej sztuki skończy się dopiero w połowie obecnego miesiąca. Po ich skończeniu do 1 września na deskach Teatru Kameralnego wystąpią gościnnie aktorzy innych teatrów.

Obecnie trwają zaś już próby do premiery, która wystawiona zostanie 1 września. Będzie nią francuska 3-aktowa sztuka Teyreta-Chapuisa p. t.: „Pan Piekło”, która przed wojną cieszyła się ogromnym powodzeniem w teatrach stolicy.

Sztukę reżyseruje Janusz Warnecki, który

przyszedł do nas z Warszawy, dekorację spoczywa w rękach Cegielskiego, interesującą obsadę stanowić będą: Bielicka, Horecka, Głuszko, Jakubińska, Działowska, Guzik, Jaroń i Melina.

(S.)

— UZEA ŁÓDZKIE —

Muzeum Sztuki, Wieżowskiego 36 otwarte codziennie od 10—17 prócz poniedziałków i piątków.

Muzeum Prehistoryczne, Plac Wolności 14.

Muzeum Etnograficzne nieczynne do 15 sierpnia.

Muzeum Przyrodnicze, Park Sienkiewicza nieczynne do 1 września.

Owoce i warzywa muszą stanąć

dbają o to Związki Zawodowe

Przeobrażenia jakie ostatnio dokonały się w spółdzielczości, umożliwiły spółdzielczości ogrodniczej założenie własnej Centrali branżowej w Warszawie z oddziałem łódzkim.

Oddział Łódzki Centrali Spółdzielni

Młodzież „Astry” przystępuje do współzawodnictwa pracy

Ostatniego dnia lipca br. obecna na zebraniu w Spółdzielni „Astra” młodzież zorganizowana w Związku Młodzieży Polskiej i niezorganizowana postanowiła przystąpić do V-go Etapu Młodzieżowego Wścigu Pracy.

„W ten sposób chcemy — jak oświadcza w rezolucji młodzież „Astry” — dać odpowiedź anglo-amerykańskim imperialistom na ich zakusy na nasze granice Zachodnie jak i na naszą suwerenność. Młodzież polska pracuje i będzie pracować jeszcze więcej, jeszcze wydajniej, aby nie powtórzył się rok 1939, aby zapanował na całym świecie trwały pokój”.

„My młodzież — głosi dalej rezolucja — protestujemy przeciwko wyzyskowi młodzieży krajów imperialistycznych, protestujemy przeciwko zbrodniom popełnionym na przywódcach partii robotniczych, solidaryzując się przez nasz wysiłek z walką wszystkich sił demokratycznych świata. Wzywamy wszystkich młodych pracujących w przemyśle do pójścia w nasze ślady i wzięcia udziału w młodzieżowym wścigu pracy. Wzywamy wszystkich starszych pracowników zatrudnionych w przemyśle spółdzielczym do wzięcia udziału w ruchu współzawodnictwa pracy”.

Niech żyje młodzieżowy wścig pracy! Niech żyją przodownicy pracy!

Ogrodniczej, zresztą w naszym okręgu 8 spółdzielni i 2 zakłady przetwórcze.

Ostatnio oddział łódzki, za pośrednictwem podległych sobie spółdzielni przystąpił do skupu na dużą skalę warzyw i owoców w terenie, na prawach wyłączności.

Zagadnienie zbytu i przetworów rozwiązane zostało na bardzo przychylny platformie dla łódzkiego świata pracy. Oddział Łódzki bowiem zaopatrywać będzie w owoce i warzywa wszystkie fabryki prowadzące stołówki i żłobki. Dostawa warzyw i owoców dla konsumpcji bieżącej, jak i na okres zimny odbywać się będzie po cenach spółdzielczych. Przez podjęcie tej szeroko zakrojonej akcji, fabryki łódzkie nie będą zmuszone zaopatrywać się u prywatnych dostawców, grubo przeplacając za te artykuły.

(Zyg)

Cena uszycia garnituru nie może być tajemnicą

Nie wszystkie pracownice krawieckie wywieszały w widocznym miejscu cennik według którego klient mógł się zorientować ile zapłaci za uszycie ubrania i w jakiej kategorii pracownicy oddał je do zrobienia. Działo się to mimo zarządzeń jakie w tym kierunku wydało Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Obecnie Komisja Cennikowa przypomina raz jeszcze, że wszystkie pracownice krawieckie obowiązane są umieścić w widocznym miejscu w ramach napisu mówiącego wyraźnie 1) do której kategorii należy pracownia, oraz 2) wywiesić stawki wynagrodzeń ustalone przez Komisję Cennikową za wykonanie poszczególnych rodzajów odzieży. Napis ten wywieszony musi być w oknie wystawowym, zaś w pracowniach nie posiadających okien wystawowych napis znajdujący się musi obok lustra, w którym klienci oceniają wykonanie odzieży.

(S.)

W te i z powrotem

Polska kraj milionerów

Oczywiście, nie chodzi tu o żadnych Rockefellerów, Morganów, Vanderbiltdów, Dupont Nemoursów itp. Tacy milionerzy — to pijawki swego kraju i całego świata, złodziejski balast i utrapienie ludzkie.

Jeśli mówimy o polskich milionerach, mamy na myśli naszych dzielnych górników, którzy swoim wysiłkiem przyczyniają się waleśnie do odbudowy kraju i podniesienia dobrobytu. Wysiłek ten właśnie mierzymy w milionach: 6 mil. TON WĘGLA W CIĄGU JEDNEGO MIESIĄCA LIPCA.

Za wielu

Jeden z naszych korespondentów prasowych donosi z Londynu o rozmaitych niedomognięciach olimpijskich. Na te i owe utyskiwania członków ekipy polskiej, organizatorzy Olimpiady mieli się podobno wyrazić z „olimpijskim” spokojem: ZA WIELU WAS PRZYJECHASZ.

Zgadamy się całkowicie z tą odpowiedzią, stwierdzając, że JEŚLI CHODZI O POLSKĘ — NA OLIMPIADĘ POJECHAŁO O 47 OSÓB ZA WIELE. Tytuł bowiem członków liczy, zdaje się, cała nasza ekipa.

W słowach tylko chęć widzimy, w działaniu potęgę

Pius XII przyjął niedawno na audyencji urzędników jednego z banków mediolańskich, do których skierował krótkie przemówienie O ROLI PIENIĄDZA. Papież zwrócił przede wszystkim uwagę na fakt, że można MORALNIE i NIEMORALNIE UŻYWAĆ PIENIĘDZY.

Niewątpliwie niemoralnym było np. użycie przez Watykan pieniędzy na wsparcie w ostatnich wyborach włoskich stronnictwa bankierów de Gasperi’ego.

Łódzianin

Dobrze czują się i bawią dzieci na koloniach w Głownie

Teren kolonijny w Głownie otoczony pięknym pierścieniem leśnym posiadający dobrą komunikację kolejową i autobusową oraz zelektryfikowany jest idealnym miejscem wypoczynkowym dla dzieci. W turnusie jaki obecnie trwa znajduje się tu 220 dzieci.

Otrzymują one cztery razy dziennie smaczny i obfity posiłek i są otoczone troskliwą opieką wychowawczą i lekarską. Wszędzie panuje wzorowa czystość, w wypadku zaś niedomagania chore dziecko umieszczone jest w specjalnej izolatce. Dotychczas żadnych poważnych zachorowań nie zanotowano. Dzieci na koloniach czują się dobrze, są wesołe i zdrowe i proszą o przesłanie za pośrednictwem naszego pisma pozdrowień dla swych rodziców. Całość prac organizacyjnych na kolonii świadczy o uzdolnieniu i dużej inicjatywie kierownika ośrodka ob. Gajdy, któremu w wielkiej mierze zawdzięczają dzieci miłe i zdrowo spędzony czas.

WYBIORY ŻURZYŃCÓW

W PZPB Nr 2 w przedzalni (6 stron) uzyskała Anna Ciesielska (132,8 proc.) a Janina Mucha 130 proc. Kazimiera Uznańska (4 strony) osiągnęła 146,1 proc. Stanisława Włodawska 134 proc. Genowefa Pawlak 131,8 proc. a Helena Marczak (3 strony) 148,9 proc. W tkalni na „szóstkach” pierwsze miejsce zajął Bronisław Ciula (161,3 proc.). Maria Skabiak uzyskała 159,7 proc. Maria Drzewiecka 153 proc. Na „czwórkach” odznaczyły się Irena Kucharska (164,5 proc.) i Zofia Wielńska (163,9 proc.).

W PZPB Nr 3 w tkalni wyróżniły się Henryka Mamrot (8 krosien — 172 proc.) i Barbara Szynger (6 krosien — 169 proc.). We współzawodnictwie zespołowym odznaczyły się zespoły majstrów Tosika (146 proc.), Banaszczyka (130,9 proc.), Niedbały (128 proc.) i Czapińskiego (111,6 proc.). Tkalnia „A” osiągnęła 115,1 proc., wyprzedzając tkalnię „B” (101 proc.).

W PZPB Nr 4 odznaczyły się przadki Marianna Kujawa (160,1 proc.), Janina Nowak (157,3 proc.) i Maria Kąmierzczak (155,3 proc.).

W PZPB Nr 6 w tkalni na „szóstkach” osiągnęła Maria Jurek 164 proc. a Stanisława Szewczyk 162,6 proc. Emilia Janiszewska (4 krosna) uzyskała 170,3 proc. St. Bernaciak 164,1 proc. W przedzalni (750 wrzecion) wyróżniły się Helena Pecherzewska (145,4 proc.) i G. Olejniczak (143,6 proc.).

W PZPB Nr 7 w przedzalni (780 wrzecion) Maria Kowalska uzyskała 171,6 proc. a Maria Woźniak 154,8 proc. W tkalni na „czwórkach” odznaczyły się Helena Bilska (171,2 proc.) i Franciszek Konacz (168,1 proc.).

W PZPB Nr 8 w przedzalni (920 wrzecion) wyróżniły się Maria Hojceka (170 proc.) i Helena Wiśniewska (158 proc.). W tkalni na „szóstkach” uzyskała

Bolesława Stolenwerk (175 proc.) i Kazimiera Koczyłowska (174 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni na „szóstkach” wysunęła się na czoło Stanisława Kubik (163,5 proc.) i Józef Zakrzewski (160,8 proc.). Maria Tomczyk osiągnęła 158,3 proc. Leokadia Jodłowska 156,4 proc. Jadwiga Tręda 153,7 proc. W przedzalni wyróżniła się Władysława Raczynska (944 wrzec. — 146,5 proc.).

W PZPB Nr 14 w przedzalni odznaczyła się Czesława Piekarska (1072 wrzec. — 137,2 proc.). W tkalni Franciszka Kaczmarek na 6 krosnach uzyskała 144,1 proc.

W PZPB Nr 16 w przedzalni (4 strony) wyróżniły się Zofia Kisiel (167,9 proc.), Helena Kaczmarek (161,7 proc.) i Kazimiera Rojewska (152,8 proc.).

W PZPB Nr 22 w przedzalni (868 wrzec.) Zofia Grzelko i Genowefa Jaske osiągnęły po 168,1 proc. a Eleonora Wasilewska i Krystyna Ambroszczyk (3 strony) po 161,8 proc.

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni (10 krosien) uzyskała Marta Majer 159 proc. a Bronisława Frątczak 144,5 proc. Józefa Skiba (8 krosien) osiągnęła 150,7 proc. Ksawera Szymańska 148,5 proc. Na „szóstkach” wyróżniły się Genowefa Warchołńska (154,2 proc.) i Natalia Medrak (150,9 proc.). W przedzalni (3 strony) odznaczyły się Maria Kmin (171 proc.) i Zofia Sędlewicka (170 proc.).

W PZPB w Pabianicach w tkalni (8 krosien) osiągnęła Alfreda Latuszkiwicz 152,7 proc. Władysław Badoski (6 krosien) uzyskał również 152,7 proc. Na „czwórkach” wyróżniły się Stanisława Bujnowicz (167,7 proc.), Józefa Barańska (164,3 proc.), Helena Pawłowska (163,4 proc.) i Helena Świątek (163 proc.). W przedzalni Władysław Szmytko (720 wrzec.) uzyskała 147,4 proc.

Kronika Kalisza

KOMU WINSZUJEMY

Środa, 4 sierpnia 1948 roku.
Dziś: Dominika

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda MO 16-62
Miejskie Pogotowie Ratunkowe i Straż
Pożarna 21-77.

Informacja telefoniczna (Biuro numerów), podawanie dokładnego czasu 12-11.

Informacja pocztowa 14-07.

Informacja kolejowa 10-51.

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka m. Kwiecińskiego — ul. Górnośląska 17, tel. 18-26.

TEATR

Środa, 4. 8. br. — „Moja żona Penelopa”, zniżki ważne.

KINA

Kino „Bałtyk” wyświetla film p.t. „Beztroskie lata”.

Kino „Stylowy” wyświetla film p.t. „Tajemnica nocy wigilijnej”. Seanse godz. 16, 18 i 20.

Kino „Wolność” — „Tajemnica nocy wigilijnej”. Seanse: godz. 16,30, 18,30 i 20,30.

Tkaniny wełniane dla pracujących

Zarząd Miejski w Kaliszu — Wydział Aprobizacji podaje do wiadomości, że w dniach od 4-go do 31-go sierpnia br. przeprowadzony będzie w miejskich punktach rozdzielczych (tekstylnych) rozdział materiałów wełnianych

za II-gi kwartał 1948 r. dla tych posiadaczy kart odzieżowych, którzy zarejestrowali posiadane karty w rejestracji głównej na wełnę (kwiecień 48 r.).

Wydawane będą następujące materiały:

Średnia Szkoła Rolnicza powstaje w Dębku

Na odbytym w dniu 2 bm. posiedzeniu Pow. Rady Ośw. Rolniczej, załatwiono między innymi sprawę projektowanego otwarcia średniej szkoły rolniczej męskiej w Dębku. W związku z zatwierdzeniem przyszłej szkoły przez Wojewódzki Wydział Oświaty Rolniczej Pow. Rada z miejsca przystępuje do prac wstępnych związanych z uruchomieniem szkoły jak: adaptacje budynku i remontu, elek-

tryfikacja ośrodka. Z nowym rokiem szkolnym br. w listopadzie rozpocznie się w Dębku szkolenie przyszłych świetnych rolników. Na tym posiedzeniu omówiono sprawę zlotu młodzieży PRW. Złot odbędzie się w połowie września. Zespoły świetlicowe PRW już obecnie winny przystąpić do przygotowania programów artystycznych na imprezy zlotowe.

1) Materiał ubran. męski I gat. 60 proc. wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 142 cm.) w cenie 235 zł. za 1 mtr.

2) Materiał ubran. męski I gat. 60 proc. wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 142 cm.) w cenie 209 zł. za 1 mtr.

3) Materiał ubran. męski I gat. 60 proc. wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 142 cm.) w cenie 248 zł. za 1 mtr.

4) Materiał ubran. męski II gat. 60 wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 142 cm.) w cenie 235 zł. za 1 mtr.

5) Materiał ubran. męski I gat. 60 proc. wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 142 cm.) w cenie 230 zł. za 1 mtr.

6) Materiał płaszczowy męski I gat. 60 proc. wełna po 14 pkt. mtr. (szer. 144 cm.) w cenie 357 zł. za 1 mtr.

7) Materiał sukienkowy damski I gat. 60 proc. wełna po 13 pkt. (szer. 132 cm.) w cenie 211 zł. za 1 mtr.

UWAGA: Z materiałów wymienionych w punktach 1 — 6, na całość punktów na wełnę (42 pkt.) wydawane będzie po 3 mtr. materiału, z materiałów wymienionych w punktach 7-ym — po 3,23 mtr.

Rozdział odbywać się będzie zasadniczo indywidualnie (każdy posiadacz karty odzieżowej otrzyma należny mu przydział w tym punkcie, w którym dokonał rejestracji). Dopuszczalne jest jednak pobieranie materiałów przez zakłady pracy zbiorowo dla swych pracowników. Zakłady pracy, które reflektują na nabycie materiałów w ten sposób, zasięgną informacji w tut. Wydziale Aprobizacji, pokój nr 2. Wydział Aprobizacji informuje ponadto, że ilości posiadanego materiału pokryją całkowicie zapotrzebowanie, dlatego też tworzenie ogonków przed punktami sprzedaży narazi kartkownika na niepotrzebną stratę czasu. Okres trwania rozdziału (4 tygodnie) jest wystarczający do obsłużenia wszystkich uprawnionych bez stwarzania natłoku.

Zarząd Miejski w Kaliszu
Wydział Aprobizacji

Kronika wypadków

UTOPIŁ SIĘ W TORFOWISKU

W miejscowości Rysław, gm. Kłodowa, pow. Kolo utopił się w torfowisku Kromkowski Kazimierz, lat 20, zam. w tejże miejscowości. Przyczyna wypadku nieznana — dochodzenie w toku.

PIJACKA OLIMPIADA

Franciszek Krocmer 150, zam. w Kaliszu, przy ul. Pułaskiego 8 chce się popisać w pijackim towarzystwie założył się, że wypije jednym tchem litr wódki — co też uczynił. Skutek głupiego wybruku był pożałowania godny. Krocmer po wypiciu stracił przytomność. Przewieziono go do szpitala, gdzie zmarł nie odzyskawszy przytomności. Wypadek ten niech będzie przykładem i ostrzeżeniem dla wszystkich pijaków.

ŻEBY KÓŻKA NIE SKAKAŁA

W sobotę wieczorem zaszedł na Turckiej szosie wypadek pobicia Zdobycha Mariana

zam. w Kaliszu, przy ul. Piekarskiej nr 6. Zdobych będąc w stanie nietrzeźwym usiłował wskoczyć na przejeżdżający wóz. Wóznica zareagował na to uderzając Zdobycha orezykiem w głowę. Zdobych stracił przytomność i w niegroźnym stanie zabrany został do szpitala.

SMUTNE SKUTKI ZABAWY

13-letni Solski Jerzy zamieszkały w Kaliszu ul. Marsz. Żymierskiego nr 13 bawiąc się z rówieśnikami, w zapasach z nimi powalony został na ziemię, przy czym doznał złamania ręki. Odwieziono go do szpitala.

I ROWEREM TRZEBA JECHAĆ OSTROŻNIE

Maria Skowrońska, lat 26, zam. w Kaliszu, ul. Żelazna nr 19, jadąc rowerem ze Skalmierza zderzyła się z innym rowerzystą, na skutek czego spadła na bruk doznając złamania kości lewej ręki.

Nowy most połączył Kalisz ze światem

Dnia 1 bm. o godz. 13,30 nastąpiło w Kaliszu otwarcie nowowbudowanego mostu żelazno-betonowego na Bernardynce przy ul. Warszawskiej. Otwarcia tego pięknego mostu dokonał przedstawiciel wojewody poznańskiego ob. starosta Naskrent, w obecności prez. Bo-

nusiaka, wiceprezydentów tow. tow. mgr. Stańczykiewicza i Barańskiego oraz przew. MRN. tow. Ostrowskiego, naczelnika Wydziału Odbudowy przy Urzędzie Wojewódzkim Okulicza i inż. Brzostowskiego.

W uroczystości tej uczestniczyli nadto: pro-

jektodawca mostu inż. Beistet, prowadzący budowę z ramienia Min. Komunikacji inż. Maimesku, prowadzący budowę z ramienia Spół. Przedsiębiorstwa Budowlanego — inż. Krzyżanowski, przedstawiciel Wojew. — major Kościelniak, przedstawiciele Pow. Rady Zw. Zaw. partii politycznych, organizacji młodzieżowych, miejscowej prasy oraz licznie zebrane społeczeństwo. Uroczystego poświęcenia mostu dokonał ks. dr. Kasprzak.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił prez. Bonusiak, wyrażając podziękowanie Minist. Komunikacji, Wydziałowi Odbudowy przy Urzędzie Woj., Zarządowi m. Kalisza, prof. inż. projektodawcy, inżynierom, majstrom i robotnikom zatrudnionym przy budowie tego łączącego Warszawę z Wrocławiem mostu. Mówca podkreślił, że koniecznym jest ujęcie w planie inwestycyjnym na rok 1949 wydatków na budowę mostu przy ul. 23 Stycznia, a w dalszym etapie prac rozszerzenie mostu przy ul. Marsz. Żymierskiego, zobowiązuje się jednocześnie w imieniu miasta do pokrycia w 50 proc. związanych z tym wydatków (w przybliżeniu na około 15 milionów złotych). Podkreślił także, że z przemówieniem ob. Bonusiaka solidaryzuje się całkowicie opinia wszystkich mieszkańców naszego przastarego grodu i życzy Zarządowi Miejskiemu najszybszej realizacji jego w tym kierunku dążeń, które są wysocą celową i niecierpiące zwłoki. Po symbolicznym przecięciu wstęgi przez ob. Naskrenta i odegraniu hymnu narodowego wszyscy zebrani przeszli przez świątecznie udekorowany most, skąd zaproszeni goście i zatrudnieni przy pracy inżynierowie i robotnicy udali się na wspólny obiad.

Postawienie nowego świeżo otwartego mostu pochłonęło sumę około 30 milionów zł. W wydatkach tych Zarząd Miejski partycypował w 10 procentach. Stwierdzić należy, że budowa ta jest osiągnięciem świadczącym o naszej wciąż rosnącej sprawności gospodarczej.

Ogłoszenie

Zarząd Miejski w Białychkach ogłasza, że dnia 17.8. 1948 r. o godz. 12-ej w południe w kancelii Zarządu Miejskiego odbędzie się publiczna sprzedaż samochodu marki Ford ciężarowy 3 i pół tony. Cena wywoławcza 200.000 zł. Wóz można obejrzeć każdego dnia na miejscu. Chętni nabycia winni złożyć wadium w gotówce zł. 10.000, przy przystąpieniu do licytacji. 98-k

Trybuna
ORGAN K.C. P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Życie sportowe w Kaliszu

Zarząd TS „Proсна” zgotował swym sympatykom miłą niespodziankę, sprowadzając na sobotę 31 lipca czeską drużynę piłki nożnej, SK „Nusle” z Pragi. Obecność Czechów w Kaliszu wykorzystali również „Gwardziści”, kontraktując ich na drugie spotkanie w niedzielę po południu.

Drużyna „Nusle” należy do czeskiej ligi krajowej, zajmując w niej obecnie 4 miejsce. Na krótko przed przyjazdem do Polski rozegrała mecz sparingowy z reprezentacją państwową Czechosłowacji, uzyskując wynik remisowy 4:4. Zauważa jest również w Polsce ze spotkań z naszymi drużynami ligowymi: jak Warta, Polonia, Wisła i inne, w których odnosiła przeważnie sukcesy.

W dniu spotkania stadion kaliski został udekorowany flagami polskimi i czeskimi. Drużynę gości powitał na boisku w imieniu Zarządu miasta v-prez. ob. mgr. Stańczykiewicz, dziękując jej za przybycie do Kalisza i wyrażając nadzieję, że nie będzie to ostatni kontakt sportowców naszego grodu z pobratymcami słowiańskimi. Po krótkich przemówieniach prezesa TS „Proсна” rozpoczęło mecz.

Drużyny wystąpiły w składach:
Nusle: Stanek, Lukeš, Privá, Pauer, Novák, Šup, Stastný, Majer, Capek, Vohanka.

Proсна: Kuczyński, Jackowski, Słomian I, Brzask, Walezyński, Słomian II, Gorzkiewicz, Czerniak, Stańczyk, Grajek, Górski.

Sędziował ob. Kwiatkowski.

Grę rozpoczęli Czesi, uzyskując już w 4 m. korner, nie wykorzystany. Proсна słabo kryje przeciwnika, który krótkimi podaniami dość swobodnie zdobywa teren. W 8 min. notujemy groźną sytuację pod bramką Nusle, niestety, nie wykorzystaną. W 10 min. Stastný pięknym strzałem z 22 mtr. zdobywa pierwszą bramkę dla Nusle, nie bez winy naszej obrony. Gra toczy się z lekką, ale stałą przewagą Nusle, tempo gry początkowo dość słabe, wzrasta, jednak nie pomaga to Prośnie, w zdobywaniu pola. Dopiero w 29 min. w zamieszaniu podbramkowym dość przypadkowo Gorzkiewicz uzyskuje wyrównanie. Wynik remisowy utrzymuje się zaledwie do 5 min. po przerwie, kiedy Šup znów z winy obrony zdobywa drugą bramkę dla Czechów. W tym okresie gry Czesi mają wybitną przewagę. Kuczyński w bramce dwoi się i troi wypijając wiele niebezpiecznych strzałów. Był on najlepszym graczem drużyny kaliskiej, wy-

różniając się spokojem i skutecznością interwencji. W 21 min. Stastný zdobywa trzecią bramkę, a w niespełna minutę po tym Vohanka podwyższa wynik na 4:1. Nusle przeżywa stałe, drużyna Proсна zaczyna sprzeczać się między sobą, akcje Czechów są coraz płynniejsze i w 29 min. ponownie Vohanka uzyskuje piątą i ostatnią bramkę dla Czechów. Proсна dąży uprzeżwicie do zmiany wyniku jednak bez rezultatu. Czesi są zdecydowanie lepsi, doskonale plasowanymi podaniami mylą i tak źle ustawiających się naszych obrońców. Okresy kolejnej przewagi nie wpływają na wynik bramkowy i przy stanie 5:1 dla Nusle sędzia p. Kwiatkowski odgizduje zawody.

Czesi pokazali nam doskonałą klasę drużyny piłki nożnej. Ich precyzyjne zagrania, doskonale ustawianie się do piłki i umiejętne krycie przeciwnika wzbudzały zachwyt widzów. Na ich tle nasza Proсна wypadła, niestety, dość słabo. Powiedzmy sobie szczerze, że widzieliśmy już lepsze spotkania i lepsze zagrania tej drużyny. Gracze zdemonstrowali umiejętności Czechów nie panowali nad piłką, pozwolili sobie narzucić górną grę, w której Czesi wyraźnie przeważali, poza tym Prośnie grali z pewnym pechem, mając do wykorzystania co najmniej dwie sytuacje pod bramkowe, które jednak nie wykorzystali. Najgorszą jednak formacją drużyny był nie atak lecz obrona. Tytu błędnych i nieprawidłowych wykopów dawno nie widzieliśmy. Poza tym nie pilnował swego miejsca tak Słomian jak Jackowski, często zasłaniał bramkarza właśnie wtedy gdy powinien być wolny i móc odpowiednio się ustawić. Słabsi jak zwykle byli również Czerniak i Walezyński, natomiast pilnie i z niezłym rezultatem pracował Brzask i Stańczyk. Gorzkiewicz nie pokazał nic ciekawego.

Nasze uwagi nie wpływają bynajmniej w jakiejś złośliwości — pragnilibyśmy raczej aby sympatyczni Prośnie byli w piłkarstwie doskonałością. Zdajemy sobie dośko-

nale sprawę z trudności z jakimi klub ten musi walczyć, wiemy również, że Nusle użyskiwało w Polsce lepsze wyniki jeszcze niż z Prośną, drużynami ligowymi, że wspomniemy bodaj klasę warszawskiej Polonii 1:7. Wyrażamy głębokie przekonanie, że zespół Prośny w swym normalnym składzie, grający na właściwym sobie poziomie byłby w stanie nawiązać z Czechami równorzędną walkę, wynik której zamykałby się różnicą najwyżej jednej, dwu bramek. W obecnej chwili należałoby raczej traktować występ drużyny czeskiej jako dobrą naukę a nie równorzędną walkę o zwycięstwo.

Miejmy jednak nadzieję, że nauka przyda się naszym chłopcom i z pobytu i umiejętności Czechów potrafili wyciągnąć odpowiednie wnioski.

W drugim spotkaniu w niedzielę Nusle pokonała Gwardię 4:0 (2:0). Trzeba przyznać, że jakkolwiek Gwardia przegrała wysoko, a na dobitkę i tak można mówić o sukcesie, gdyż kilkakrotnie strzały Czechów nie znalazły drogi do bramki Grochowickiego tylko przez poprzeczki, to jednak mecz był żywy nawet jak sobotni. W każdym razie Gwardziści zmusili Czechów do większego wysiłku i żywszego biegania. Przyczynił się do tego bez wątpienia lotniejszy atak Gwardii z szybkim Bulatką na czele. Stwarzał on dużo częściej niż w sobotę Prośną groźną sytuację pod bramką Czechów, jednak bramkarz gości pokazał również, że umie coś nie co. Czesi grali w tym samym składzie co w sobotę, jednak tempo ich było nieco wolniejsze i dała się odczuć pewna nonszalancja w zagraniach. Tym niemniej przewaga ich była wyraźna i należy uznać za wyraźną zasługę Gwardii, że potrafili nawiązać z tak groźnym przeciwnikiem jeśli nie równorzędną technicznie to przewyższającą ambicją walkę. Sędziował doskonale p. Sołtewski, jeden z najsympatyczniejszych sędziów oglądanych w Kaliszu.

Kolonie letnie Ubezpieczalni

W dniu 2 lipca opuściła Kalisz grupa dzieci od 7 do 12 lat, wyjeżdżająca na kolonie letnie urządzone przez Ubezpieczalnię Społeczną w Krzyżówku, pow. Kalisz. W świetnych warunkach zdrowotnych i aprowizacyjnych, dzieci nabiorą siły i zdrowia do pracy w szko-

le. Ogółem wyjechało w tych dniach na kolonie 123 dzieci. Inna grupa — 180 dzieci młodszych została skierowana na półkolonie, przy ul. Legionów 42. Dzieci z obydwoch grup z największą ochotą skazywały się na rozpoczęcie wakacji.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu sierpniu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dziś i codziennie o godz. 20-ej konie: przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJĄ”

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Ostatnie dni — romantycznej operetki „ROSE-MARIE”.

W piątek teatr nieczynny, w sobotę premiera operetki „CNOTLIWA ZUZANNA”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś o godz. 19.15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGII” z Ireną Eichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczynski, Jerzy Duszynski, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.

Kasa czynna od 11 do 13 i od 17

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „W imię życia”

godz. 18, 20.30; w niedz. 15.30.

BALTYK — „Dragonwyk”

godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

BAJKA — „Rosanna siedmiu księżyców”

godz. 17.30, 20, w niedz. 15.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel”.

HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 23”

godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12.

HEL (dla młodzieży) — „Nicholas Nicleby”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.

MUZA — „Bitwa o szynę”

godz. 18, 20, w niedz. 16.

POLONIA — „W pogoni za mężem”

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Postrach mór”

godz. 17.30, 20, w niedz. 15.30.

ROBOTNIK — „800-lecie Moskwy”

dodatek: Przegląd Sportowy Nr 8

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

ROMA — „Zagubione dni”

godz. 18, 20, w niedz. 15.30.

REKORD — „Gasnący płomień”

godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30.

STYLOWY — „Melodia Serc”

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

SWIT — „Monsieur La Souris”

godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30.

TECZA — „Wakacje”

godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

TATRY (w ogrodzie) — „W pogoni za mężem”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.

WISLA — „Moja miła”

godz. 17, 19, 21, w niedz. pocz. o godz. 15.

WŁÓKNIARZ — „Okoliczności łagodzące”

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

Gościnne występy krakowskiego „Teatru Powszechnego” w Łodzi

Dnia 4-go sierpnia rozpoczęły się w Teatrze Powszechnym przy ul. 11 Listopada 21 gościnne występy doskonałego zespołu teatru krakowskiego w arcywesołej sztuce G. Zapolskiej p. t. „Zabusia”. Na czele zespołu w roli tytułowej Irena Górska, znana w Łodzi z występów w „Uczniu Diabła”, „Lekomyślniej Siostrze” itd. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej wybitnej artystki młodego pokolenia. Pełna dowcipu i czaru „Zabusia” wywołuje huragany oklasków rozbawionej widowni. Obok Górskiej występują znani artyści scen krakowskich i warszawskich: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżynska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwor-nicki, Z. Filus, Z. Kestowicz.

PODZIĘKOWANIE

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział w Łodzi wyraża Dyrektorowi Okręg. Pocz. i Telegrafów ob. Stefanowi KLIMASZEWSKIEMU serdeczne podziękowanie za życzliwe ofiarowanie środków lokomocji przy przewożeniu dzieci na Kolonia Letnie.

(Od specjalnego korespondenta). Największe zainteresowanie na XIV Igrzyskach Olimpijskich wzbudza lekkoatletyka, na którą wszystkie karty wstępu zostały już wyprzedane. Poza tym dużym zainteresowaniem cieszy się pływanie, natomiast na zawodach szermierczych i zapasniczych widownia jest prawie pusta.

KUCHNIA POLSKA — PALCE LIZACI

Niezadowolone z kwater wykazują Anglicy i Kanadyjczycy. W miejscu, gdzie mieszkają, panuje od wczesnego rana do późnej nocy nieustanny hałas, wywołany dużym ruchem samochodowym. Pływak angielski Roy Romain po kilku nieprzespanych nocach uciekł do domu. Na szczęście mieszka on w Londynie.

Najstarszym zawodnikiem, który zdobył medal olimpijski jest 48-letni Anglik Johnson. Zajął on trzecie miejsce w chodzie na 50 km.

Cała prasa angielska na czołowych miejscach zamieszcza fotografie i życiorysy sprintera Corguodale, zachwycając się jego sukcesem. Jak wiadomo, Corguodale zajął w biegu na 100 mtr. dopiero czwarte miejsce.

Zawodnicy polscy czują się doskonale. Łomowski zrezygnował jak wiadomo, z rzutu dyskiem przygotowując się do rzutu kulą.

Kuchnia polska, którą opiekuje się dyr. Zapłata jest znakomita, czego dowodem jest nadwaga u wszystkich niemal bokserów. Nadwaga jest co prawda niewielka, tym niemniej racje żywieniowe zostały im zmniejszone.

W sobotę rozpoczyna się olimpijski turniej bokerski

Olimpijski turniej bokerski, który rozpocznie się w sobotę 7 bm., zgromadził rekordową ilość 302 zawodników. Najliczniej obsadzone są wagi lżejsze: piórkowa — 45 zawodników, lekka — 43 i kogucia — 42. Wagi średnia i ciężka są najmniej obsadzone, startuje w nich po 33 zawodników.

Najliczniejszą ekipę wystawili Amerykanie, którzy do każdej kategorii zgłosili po 2-ch bokserów.

Na skutek protestu złożonego przez kierow-

Pływacy zaprzeczają pogłoskom — że u nich źle się dzieje

Od Łódzkiego Okręgowego Związku Pływackiego otrzymaliśmy list, w którym zarząd dementuje krążące od dłuższego czasu w Łodzi pogłoski o tarciach i niesnaskach wśród łódzkich pływaków.

Przesunięcia personalne w Zarządzie wynikiły nie na skutek nieporozumień w łonie zarządu, lecz wskutek przyczyn zupełnie innych.

Nowe rekordy strzelców radzieckich

MOSKWA (obsł. wł.) — 286 czołowych strzelców radzieckich wzięło udział w zakończonych tu zawodach zorganizowanych z okazji 25-lecia klubu „Dynamo”. Zawody stały na bardzo wysokim poziomie. Wystarczy powiedzieć, że wyłonili one 8-miu nowych rekordzistów Związku Radzieckiego. Cztery z uzyskanych wyników znacznie przewyższają oficjalne rekordy światowe.

Pierwsze miejsce w strzelaniu z 3-ch pozycji (stojąca, kłęcząca i leżąca) z karabinu na odległość 300 mtr. zajął Dolgoborodow, który

Zesportu OLYMPIADA - OLYMPIADA ! Drobiazgi olimpijskie

Zatopek kapitanem armii czechosłowackiej. Pięściarze polscy mają niewielką nadwagę i do soboty będą na lekkiej dyjcie

W TORQUAY ZAPŁONAŁ ZNIOZ

W Torquay rozpoczęły się olimpijskie zawody jachtowe. Otwarcie zawodów odbyło się bardzo uroczystie. Sztafety biegaczy przeniosły z Wembley do Torquay specjalną pochodnię, którą zapalono drugi znicz olimpijski. W chwili zapalenia znicza wypuszczono kilkadziesiąt gołębi oraz rozległy się strzały armatnie. Na otwarciu zawodów obecnych było ponad 20 tys. widzów.

ZATÓPEK KAPITANEM

Zwycięzca olimpijski w biegu na 10 tys. m. Emil Zatopek, który jest porucznikiem armii czechosłowackiej, mianowany został kapitanem. Telegram z zawiadomieniem o awansie przysłał generał Svoboda — minister Obrony Narodowej Czechosłowacji do ambasady CSR w Londynie.

SZTAFETY RUSZYŁY ZE-STARTU

W zawodach pływackich rozegrano półfinały w sztafecie 4 razy 200 mtr. Do finału zakwalifikowały się 3 pierwsze zespoły z dwóch przedbiegów oraz 2 dalsze z najlepszymi czasami. Grupę finałową stanowią: Węgry, USA, Argentyna, Brazylia, Francja, Jugosławia, Szwecja, Meksyk.

W eliminacjach uzyskano następujące wyniki:

I przedbieg: 1) Węgry — 8:53.6 min., 2) USA — 8:55.9, 3) Argentyna — 9:16.9, 4) Brazylia — 9:19.9 min.

II przedbieg: 1) Francja — 9:08.8, 2) Jugosławia — 9:12.4, 3) Szwecja — 9:12.9, 4) Meksyk — 9:23.4 min.

CO SŁYCHAĆ W PIŁCE WODNEJ?

W ramach drugiej rundy rozgrywek w piłce wodnej odbędą się następujące spotkania: Hiszpania — Indie, USA — Szwecja, Egipt — Argentyna, Jugosławia — Węgry.

Ponadto rozegrane zostaną spotkania między Urugwajem i Szwajcarią oraz Australią i Grecją. Drużyny te zostały w I rundzie wyeliminowane.

KPT. GRUT (SZWECJA) PROWADZI W 5-CIO BOJU

Po trzech konkurencjach w pięcioboju nowoczesnym prowadzi nadal kpt. Grut (Szwecja), który zajął 6 miejsce w strzelaniu z pistoletu. Po jeździe konnej na przelaj, pływaniu i strzelaniu z pistoletu kpt. Grut ma obecnie 7 pkt. karnych. Dalsze miejsca zajmują: 2) Major Moore (USA) — 26 pkt. karnych, 3) por. Riem (Szwajcaria) — 29 pkt. k., 4) por. Gardien (Szwecja) — 33 pkt. k., 5) mjr. Laras (Finlandia) — 36 pkt. k.

KŁOPOT ZE STRZELCAMI

Jak podaliśmy, w strzelaniu z pistoletów na 50 m. trzech zawodników uplasowało się na drugim miejscu, mając jednakową ilość punktów. Ponieważ jednak miejsca muszą być ściśle oznaczone, gdyż są punktowane, a nawet nagradzane medalami, Komisja Sędziowska ustaliła oficjalnie następującą kolejność: 2) Schryder (Szwajcaria), 3) Ullman (Szwecja), 4) Benner (USA).

Patsy Elsener (USA) nie ma wiele szans na zdobycie medalu olimpijskiego, ale wiele na zdobycie tytułu Mis Olimpiady Londyńskiej.

Z akcji nauki pływania

Dali dobry przykład

W ramach akcji Masowej Nauki Pływania na basenie Polskiej YMCA w Łodzi w dniu 31.7.48 r. poddali się próbie sprawności pływackiej z wynikiem pomyślnym wszyscy członkowie Łódzkiego Wojewódzkiego Komitetu Akcji Masowej Nauki Pływania.

Kino „WŁÓKNIARZ”

DZIŚ PREMIERA!

BEZROSKIEJ KOMEDII

FRANCUSKIEJ

OKOLICZNOŚCI ŁAGODZĄCE

W rolach główn.: MICHEL SIMON ARLETTY

Na Olimpiadzie

Włochy gromią USA 9:0

Cztery ostatnie spotkania pierwszej rundy olimpijskiego turnieju piłkarskiego przyniosły następujące wyniki:

Szwecja — Austria 3:0 (2:0), Włochy — USA 9:0 (2:0), Turcja — Chiny 4:0 (1:0), Korea — Meksyk 5:3 (2:1).

Z życia KS Spożycy

Zebranie piłkarzy

Kierownictwo Sekcji Piłki Nożnej Zw. Klubu Sportowego „Spożycy” zawiadamia swych członków, że zebranie odbędzie się w dniu 4 sierpnia 1948 r. o godz. 16-ej.

Prosimy o punktualne przybycie.

D-018993